

N:o 10.

Redaktör och utgifvare: **FRANS J. HUSS.**
Expedition: Olofsgatan 1 (Hötorget 6,) 1 tr. upp öfv. gård.

Stockholm den 16 Maj 1890.

Pris: Helt år 5 kr., Lösnr 25 öre.
Annonspris: 10 öre petitraden (15 öre utl.).

Årg. 10.

Johan Gustaf Malmsjö.

Det fins väl knappast i vår tid ett bildadt och burget hem, der man icke skådar den der ljudlådan som man med ett allmänt namn kallar »piano»; eller som tyskarne säga »klavéret», den der tingesten, som å ena sidan är medlet för beredande af en underhållande och ädel konstnötning, å andra sidan ofta gör skäl för definitionen: »ett fyrbent djur, som åstadkommer förskräckligt oljud och oväsen». Det gick väl an i afseende på det senare fallet, sålänge man hade det mera tystlätna, svagt ljudande klavéret, som knappast kunde störa grannfriden, men så kom det starkt ljudande pianofortet, hvars styrka allt mer och mer vuxit och nu — ja vi hänvisa till hvad prof. Hanslick härom yttrat i det »bref om pianosjukan», som finnes att läsa i denna tidnings näst föregående nummer. Pianots utveckling länder ju dock såväl konsten till fromma som industrien och särskildt pianofabrikationen till heder, och det i samma mån, som detta instrument är rikt på musikaliskt uttryck och allmänt kan komma till nyttigt användande; ja hvad det senare beträffar kan man snart sagdt räkna det bland nödvändighetsartiklarne i ett hem. Efter klavéret kom taffelpianofortet mest i bruk. Flygeln, den dyrare och mera utrymme fordrande formen, blef konsertsalarnes och de stora salongernas instrument; man

fick sedan den »stående» flygeln, hvars afkomling är det nu så allmänt begagnade och mindre skrymmande pianinet. Våra pianoinstrument fingo vi naturligtvis först ifrån utlandet, från Frankrike, England och Tyskland, men i vår hufvudstad uppstod snart pianofabrikanter, hufvudsakligen tillverkande tafflar; en berömd flygeläbrikant egde vi emellertid i Rosenvall. Här är ej platsen att redogöra för vår pianoindustri, vi vilja blott ibland äldre mera kände Stockholmsfabrikanter nämna Höderberg och Hulting, bland yngre Hoffman, Norberg, Jacobsson, med förbigående af de nyaste

firmorna. Emellertid har rikets andra stad Göteborg haft äran att i denna industri länge intaga, vi kunna väl erkänna det, främsta rummet genom den mans verksamhet, med hvilkens bild vi illustrera dagens nummer, och detta såväl genom sin firmas ålder, som genom den storartade fabrikationen af utmärkta instrument: tafflar som piannios och flyglar. Särdeles hvad de senare beträffar, och dessa storartade instrument kan man kalla »kronan på verket» vid en sådan fabrikation — intager Malmsjö obestriddt främsta rummet bland våra pianofabrikanter, och speciellt i England hafva hans stora flyglar en god marknad. Att vi nu särskildt kommit att fästa uppmärksamhet vid denne industriidkare inom vår musikverld har sin anledning deraf, att för icke längesedan hans 5,000:de instrument, en präktig konsertflygel, gick af stapeln, och en sådan till kvantitet som kvalitet berömlig verksamhet är förtjent af hvarje svensk musikväs och särskildt pianists uppmärksamhet.

Johan Gustaf Malmsjö, som man kallat »Sveriges Steinway», är också en man med fast energi och stor duglighet, pröfvad i en långvarig verksamhet och i strid med många svårigheter att vinna erkännande åt det inhemska fabrikatet gent emot böjelsen för att skatta det utländska såsom det enda dugliga. Snart i ett halft sekel ha Malmsjös tafflar varit använda, särdeles i vstra hälften af vårt land,

Johan Gustaf Malmsjö.

och värderade för sin klangfulla ton, sitt solida arbete och derpå beroende uthållighet; hans pianinos blefvo sedan också ganska eftersökta, ehuru väl utlandets fabrikat i denna väg hittills haft mesta förtroendet, och hvad de stora liggande flyglarne beträffar har, som sagdt, Malm-sjö uppdrifvit tillverkningen af sådana till en höjd, som förtjenar allt beröm, tillverkade som de äro efter Steinways system med mycken omsorg och minutiös noggrannhet.

Johan Gustaf Malm-sjö föddes den 14 januari 1815 i Gårdstånga socken i Skåne, nära Lund. Fadern, som var inspektor på baron Wrangels egendom Vidarp, dog tidigt, efterlemnande enka och fem små barn, af hvilka det fjerde i ordningen, Johan Gustaf, kom i huset som fosterson hos stället prest, pastor Broberg, och bestämdes för den lärda banan. Bokliga studier intresserade honom emellertid ej, och en del år sednare finna vi honom som 15—16 års yngling i lära hos en snickare i Lund. Några år derefter reste han öfver till Köpenhamn och lärde der instrumentmakeri hos den bekante Marschall. Under loppet af 1843 kom han efter ett halft års vistande i Malmö till Göteborg och började här sin verksamhet i en lokal på Stampen, flyttade fabriken ett par gånger och hamnade slutligen på det ställe, der fabriken ännu i dag finnes.

År 1843 tillverkades de första taff-larne, år 1846 de nu kallade pianinos, och 1849 börjades tillverkningen af flyglar. Dessa instrument kunna ställas i jemnbredd med Steinways, Bechstein och Blüthners. En stor mjukt klingande ton hela diskanten uppåt göra dem till de vackraste instrument man får höra. Och hvad soliditeten angår så lemna de intet öfrigt att önska. Man träffar på 10—15 år spelta Malm-sjö-flyglar med förvånande klang, tydande på betydligt kortare begagnande. Och trots den enastående omsorgsfullheten vid tillverkningen och materialens öfverlägsna beskaffenhet, så ställa sig dessa flyglar billigare än utländska fabrikat. Malm-sjö lyckades för 9 år tillbaka engagera som verkmästare hr C. A. Ågren, som under 11 år intagit en framstående plats hos Steinway & Sons i Newyork. Hr Å. längtade tillbaka till hemlandet och har här tillgodogjort oss sin betydande erfarenhet och skicklighet. Å. står fortfarande på vänskapligaste fot med Newyorkfabriken, hvilket också visar sig vid alla förbättringar af Steinways instrument, då dessa delgifvas Malm-sjöfabriken. Derigenom kan dessa instrument alltid framvisa de nyaste konstruktioner, och fullkomligheten blir äfven större med hvarje nytt instrument som fabriken sänder ut.

Ännu en till de goda resultaten mycket bidragande omständighet har man i de trogna arbetare Malm-sjö alltid lyckats förvärfva sig — de flesta ha nemligen stått vid M:s sida ända från

fabrikens grundande. Malm-sjö ingick för 4 månader sedan i sitt 76:te år — men tiden har varit skonsam mot den gamle hedersmannen, som nog ännu i många år skall förunnas gå ikring i sin fabrik som en föresyn för sina underhållande, af hvilka han är allmänt afhållen. Och han kan med sann tillfredsställelse se tillbaka på sin snart 60-åriga verksamhet — deri han genom ärligt, gediget arbete gjort sig ett namn, som kan nämnas samtidigt med utlandets stormän på detta område — och som borde vara känt långt öfver vårt lands gränser.

Malm-sjö har förutom en mängd medaljer från in- och utländska expositioner erhållit Vasaordens riddarekor samt är associé af Musikaliska Akademien.

Om Verdis »Otello.»

Detta den gamle mästaren Verdis sista storverk, nutidens märkligaste nyhet på operans område, snart kommer att framträda å vår operascen, torde några omdömen om detsamma från platser, der operan förut gifvits, samt en beskrifning öfver operans första uppförande i Milano kunna intressera våra läsare. Med afseende på Verdis äldre operaverksamhet synes det naturligt nog, att den nytyska, Wagnerska musikriktningens anhängare ej skola hysa särdeles varma sympatier för den italienska maëstron, så mycket mäktigare finna vi därför det erkännande, som med anledning af »Otellos» första uppförande i Berlin d. 1 febr. detta år* gifves åt Verdi af d:r Otto Lessmann, redaktör för den synnerligen Wagnervänliga tidningen »Allgemeine Musikzeitung». Den intressanta uppsatsen följer här:

Verdi intager sedan flere årtionden tillbaka såsom en bestämdt utpräglad personlighet ett framstående rum i den moderna operans historia. Hans fantasi, hans äkta känslöglöd, hans konstfärdighet i tonsättning och hans stora melodiska uppfinningskraft hafva trots all i hans tidigare verk framträdande åtrå efter grofva, brutala teatereffekter, ställt honom i spetsen för de italienska operakomponisterna, och Verdis konstnärliga väsen har skapat en honom egen stil, som gått till blomstring i sådana verk som »Trubaduren», »Rigoletto», »Maskeradbalen», »Traviata» m. fl. Till anlag och bildning måste Verdi känna sig såsom en naturlig motståndare till Richard Wagners konstriktning och det skulle äfven för en icke italienare ha varit fullt förklarligt om en så genial mästare som Verdi själfmedvetet ställt sin karakteristiska egendomlighet emot en annans, alldeles så, som många tyska operakompo-

nister ärligt och modigt gjort vis å vis Wagner.

Hvilken själförsakelse, hvilken hög aktning för det sanna i konsten fordras ej för att såsom Verdi ännu i gubbåldern, då andra bruka sluta sin skapareverksamhet för att i ro få njuta under sina sista lefnadsår af en väl förtjent ära, arbeta för sin inre konstnärliga pånyttfödelse, och detta, medvetet eller icke, under inflytelsen af den store tyske mästarens världsreformatoriska verksamhet.

Nu får man likväl ej tro, att Verdi med flygande fanor och klingande spel öfvergått till Richard Wagners läger; ingenting vore dåraktigare än detta antagande, men det är omisskänligt, att den italienske mästaren i den tyskes idéer och sträfvan funnit en kärna, som han med utsigt till framgång trott sig kunna plantera i sin egna fosterländska konstens jordmån, och denna kärna är orkesterns medverkan till det dramatiska uttryckets åstadkommande. Man jemföre blott de äldre italienska operapartiturer med »Otellos», och man skall förvånas öfver det väldiga framsteg Verdi gjort i afseende på den stora betydelse som tilldelats orkestern. Men icke allenast detta skiljer »Otello» från Verdis förra verk, vi tänka då särskildt på »Aida», utan med orkestermelodikens höjning har också det vokala elementet fått en djupare betydelse, så att då Verdi förr använde ett slags effektfullt melodiskt kulissmåleri, nu en sorgfälligt genomförd psykologisk teckning framträder i melodien, och detta med en öfvertygande sanning, som lemna ett värtaligt vittnesbörd om den ännu yppigt flödande ådern af känsla och uppfinning, som är till finnandes hos den gamle mästaren.

Verdi har icke helt och hållet frångått den gamla operans former, mer än hos Wagner sammantränger sig den fria recitativiska stilen till bestämdt afslutade traditionela former, men huru mycket större betydelse ligger ej i de recitativ Verdi nu använder, emot det schablonmessiga deklamerandet, som i hans äldre verk pläga föregå ariorna, och i hvilket sångaren först stälde kragen och manschetterna i ordning till den blifvande lyriska utgjutelsen.

Den af Wagner åt den symfoniska orkestern lånade »oändliga melodien», som likväl endast är ett enligt situationen för tillfället öfverenstämmande utspinnande af det tematiska arbetet, söker man förgäfves hos Verdi, och detta är den kardinalpunkt, som åtskiljer de båda mästarne i deras konst-åskådning. Den som därför påstår, att Verdi antagit den Wagnerska konstprincipen i hela dess omfång, den miss-tager sig lika mycket som den, hvilka tviflar på att Verdi rönt något inflytande af den Wagnerska konstskapelsen.

Texten höjer sig i sitt språk öfver alla, som Verdi hittills komponerat och

* Se härom i Sv. Musiktidning nr 4 brev vet från vår korrespondent derstädes.

handlingen sluter sig nära intill Shakespeares sorgspel, dock är allt utslutet, som icke är omedelbart nödvändigt för grundtankens utveckling. Scenen i dogepalatset i Venedig, i sorgspelets 1:sta akt, är utsluten; Handlingen börjar med Othellos ankomst till ön Cypern. Endast Jago har blivit mera en djefvul än en skurk, hans förhånande af den gudomliga treenigheten är ett af Boito tillagt drag.

Operan innehåller flera vackra musikstycken; ganska karakteristisk är den vilda tonmålningen i början af operan, hvori stormen skildras; uppbyggen af en rik och djup känsla är kärleksduetten mellan Otello och Desdemona i slutet af första akten. I andra akten utmärker sig för intagande friskhet hyllningen åt Desdemona af Cyperns qvinnor, barn och sjöfolk, af gripande verkan är sedan orkesterpartiet i Otellos monolog: »Hvad annan smärta och sorg som än sändes», hvilken ensam utgör tredje aktens 3:e scen. Fjerde akten börjar med ett mycket stämningsfullt orkesterförspele, efter hvilket, sedan ridån gått upp den sorgbundna Desdemonas sång om »videkransarne» inträder. I denna akt har man slutligen hennes »Ave Maria», en af operans skönaste perlor.»

Vid sidan af detta omdöme vilja vi ställa ett uttalande af Max v. Flotow i »Neue Musikzeitung» efter operans första uppförande i Frankfurt a. M. 1888. Vi anföra derur följande:

Vägen från Italien till Tyskland är icke lång, men för Verdi betyder den ett helt konstnärslif. Och det är just detta, som gör att vi med vördnad gå att emottaga denna opera, att »Trubaduren» och »Traviatas» sångare i »Otello» uttalar sitt sista ord; han uttalar det med särdeles eftertryck och en dramatisk accentuering, som man aldrig förut hört från hans mun. Vi lyssna äfven till honom med stegrad intresse för att sedan göra oss den frågan, om detta sista ord också varit hans *bästa*. Man skall ej obetingadt kunna besvara den frågan jakande. Hos den unge Verdi dominerar känslan, hos den gamle Verdi förståndet. Dermed är i få ord motsatsen mellan »Otello» och mästarens äldre skapelser betecknad. Men det oaktadt är den nya operan ett verk af högsta konstnärliga betydelse, mindre genom sitt inre värde, än såsom ändpunkt i en skapareverksamhet, som genom den italienska operans föräldrade former trängt sig fram till idealet för den musikalisk-dramatiska konsten. Man kunde kalla »Otello» för ett förfeladt lufs syndabekännelse, om icke den unge Verdis försyndelser emot fordringar på en sträng dramatisk stil länge sedan vore försonade genom likaså många skönheter af melodisk art. Verdi från fordom offrade sanningen för uttryckets skönhet, Verdi för i dag söker att förena båda, och

der [detta ej lyckas, går han öfver på sanningens sida.

Dermed bekänner han sig öppet som anhängare af denna stora framstegsrörelse, som genom Rich. Wagner kallats till lif och funnit sitt fulländade konstnärliga uttryck i formerna för hans musikdrama. Men hvad som hos Wagner framträder såsom en logisk följd af den tyska operans utvecklingsgång står hos Verdi under inflytelsen af ett konstnärligt tvång, hvilket lägger band på den medfödda känslans uttryck och genom en reflekterande konsts stränga tukt söker visa nya banor för den italienska operan. Redan i »Aida» hade mästaren vändt ryggen åt den gamla italienska operastilen, men han intager dock der en annan ståndpunkt än nu i »Otello». I »Aida» försöker han sig på formerna för en orientalisk musik och ställer operan genom den nationella koloriten i motsats till sina föregående skapelser. Annorledes i »Otello», der ämnet icke fordrar förnekandet af de konstprinciper han hittills följt. En landsman och äldre konstbroder till honom, Rossini, har för länge sedan bearbetat samma ämne noga efter den italienska operastilens regler och tillförsäkrat den med koloratur och drillar till döden gående Desdemona åtminstone lika mycket bifall, som nu Verdi bereder åt sin efter musikdramats former bildade hjeltinna. Det är alltså blott det förändrade åskådningssättet beträffande operans fordringar, som träder i opposition till »Otello»-komponistens hela forna skapelsemetod. »Otello» är sålunda resultatet af en tankeprocess, som i motsats till den italienska operans *skönhets*-former funnit konstnärsidealet i det tyska musikdramats *sannings*-former. Denna på kritisk väg funna kunskap förlamar den italienska mästarens skaparkraft, tränger den efter uttryck kämpande melodiska uppfinnigen tillbaka och tvingar i och med den skarpa betoningen af det karakteriserande element konstnären till en musikalisk produkt, i hvilken han, med allt tekniskt mästernskap för öfrigt blifver oss ständigt främmande. Reflexionens skuggor hafva skrämt bort känslans omedelbarhet och dermed beröfvat arbetet den ursprungliga tjuvningskraft, som i så hög grad utmärkte Verdis äldre operor. Vi vilja ej spilla ett ord på den banalitet i stilen, hvilken i dem träder emot oss, men jemte denna strömmade dock i bred melodik ett passionens språk, hvars tändande kraft vi förgäfvos söka i »Otello». Komponisten har blifvit icke blott äldre utan också allvarligare, grundligare, gedignare — men naiviteten, den varma ungdomskänslan har gått förlorad hos honom.

»Otello» eger en rad musikaliska skönheter af första rangen, är dramatiskt koncentrerad och åtnjuter företrädet af en förträfflig libretto — men den tändande gnistan, som springer öfver till publiken och sätter dess hänförelse i

brand, spåras endast här och der. Ett mästerverk af musikaliskt stämningsmåleri erbjuder första akten; den stormscenen, som inleder densamma hör till det mest karakteristiska den moderna operan kan uppvisa: orkestern målar med färger af en slående realism under det handlingen börjar med dramatiskt rörlig ensemble. Vi befinna oss på kusten af Cypern. Blixtar ljunga, åskan dånar, en häftig storm piskar havets vågor; de förskräckta cyprierna anropa himlens hjälp mot de rasande elementerna — en introduktion af präktig verkan. Otello uppträder; midt under stormen har han landat. Den här förekommande, skönt instrumenterade glädjekören, Jagos dryckessång och den akten avslutande duetten mellan Otello och Desdemona utgöra första aktens skönaste nummer. Handlingen i denna akt rör sig för öfrigt om fänriken Jagos försök att berusa Cassio, löjtnant vid lifvakten, för att störta honom, dennes strid med Montano, förre guvernören på Cypern, hvilken såras i striden, då ett tumult uppstår, som framkallar Otello och leder till att Cassio afskedas af denne. Högst intagande är den af en smältande violoncellkantilena inledda vackra duetten mellan Otello och Desdemona, der man i somliga partier igenkänner Verdis forna, af sinlig glöd genomträngda uttryckssätt — vi erinra om Otellos: »Jag fick ditt hjerta för de qual jag pröfvat» o. s. v. äfvensom de senare förekommande orden: »dig kyssa — dig åter kyssa».

Andra akten med sin näsduksintrig och Jagos försök att uppväcka Otellos svartsjuka mot Cassio lemnar magert ämne för musikalisk behandling men får mera dramatiskt lif genom inskjutande af ett lyriskt intermezzo i form af en hyllningsscen för Desdemona. Om icke synnerligen betydande i melodiskt hänseende, är tonsättningen här likväl rätt anslående och har genom instrumentationen fått en nationel färgläggning. Karakteristisk är här Jagos pessimistiska trosbekännelse likasom Jagos i rytmiskt hänseende egendomligt verkande berättelse om Cassios dröm. Här förekommer quartetten mellan Otello, Jago, Desdemona och Emilia. Morens svartsjuka, till sin höjd uppdrifven af Jago, målas i slutet af denna akt med lidelsens färger — al fresco — ett af dessa bredt anlagda ställen i partituret, der den rena skönheten offras för det karakteristiska i uttrycket.

Tredje akten visar en stor sal med öppet galleri i fonden, en pelargång på ena sidan. En häröld förkunnar för Otello att den venetianska galeasen med sändebuden till Cypern nalkas. Jago planerar att snärja Cassio med listiga frågor och uppmanar Otello att lyssna i pelargången. Derpå följer en melodiskt vacker duett mellan Otello och Desdemona hvartill en skarpt ac-

centuerad, kraftig monolog af Otellos slutet sig. Den i stor stil anlagda finalen: ankomsten af de venetianska sändebuden och Desdemonas skymfliga behandling af moren, kan genom sin väldiga af stora tonmassor uppförda musikaliska byggnad räknas till operans glansnummer.

I fjerde akten träffa vi partiturets perlor. Perlor betyda tårar, och såsom återhållna tårar af smärta ljuder för oss det underbara förspelet, som tecknar Desdemonas martyrium. Här har Verdi för den sköna martyrens sorgliga öde funnit toner så gripande, att hans friskaste alstringstid ej kan uppvisa någonting bättre; så i den rörande sången om »Videkransarne», så i detta enkla, i psalmstil hållna »Ave Maria», den resignerade bönen till himladrottningen. Uppträdandet af den till mordet beslutne moren är återigen ledsagadt af dessa instrumentala tonfigurer, hvilka så förträffligt förmå att återgifva den sceniska stämningen, och hvar på operans partitur är så rikt. Nu följer med hastiga steg den tragiska upplösningen, mordscenen, hvilken musiken ingalunda söker med några smekande toner förmildra, utan som framställes för oss i hela sin realism. Blott en gång röjer sig uttryck af en ädlare känsla: då Othello böjer sig ned öfver den slumrande Desdemona för att kyssa henne, då orkestern återgifver som reminiscens från första akten kärleksduettens »kyss mig åter!», och denna melodiska fras är det också som efter det hemska mordet avslutar den uppskakande tragedien med ett ord af kärlek; ett fint drag, hvarmed komponisten breder ett förmildrande ljus öfver skaldens mörka teckning. Operan slutar med ensemble af dem, som inkallats på Emilias nödrop, och med Otellos själfmord.

Arrigo Boito har i scenernas anordning fullständigt emanciperat sig från formen i de äldre operorna. De avslutade musikstyckena saknas eller tråda blott sällan fram; handlingen framgår i fortsatt utveckling och fordrar af komponisten en sångstil, som funnit sin förebild i wagneroperans deklamatoriska arioso. Och häri ligger beröringspunkten mellan Verdi och Wagner. Wagnerstilens andra egenheter, särdeles ledmotiven, har komponisten till »Otello» icke följt, men skall man beteckna de genom den moderna musikaliska tekniken betingade instrumentala klangkombinationerna, de rytmiska och harmoniska vaxlingarne, det ofta förekommande ombytet af tonarterna såsom specifikt wagnerska, så har Verdi hyllat denna stil i sin nya opera, hvilken i alla händelser är en skapelse af hög konstbetydelse.

Från första uppförandet af Verdis »Otello».

I första årgången af denna tidning, 1881, berättades att Verdi var ifrigt

sysselsatt med arbetet på sin nya opera och att han tänkte benämna densamma »Jago» till skilnad från Rossinis opera, då han ej heller ville tillägna sig »Otello»-namnet från denna. Emellertid frångick han, som man vet, detta beslut, och operan fick det namn, som texten nämast föranleder i enlighet med Shakespeares dram. Man ser emellertid att Verdi tog sig god tid till fullbordandet af detta sitt senaste verk, hvars första uppförande ej egde rum förr än d. 5 febr. 1887 å Scala-teatern i Milano. Denna premiére hade flere månader förut spånt den musikaliska världens väntan och uppmärksamhet; och när operan slutligen gick öfver scenen skedde det naturligtvis inför en fullsatt salong och ett valdt auditorium, hvaruti många utländska musikcapaciteter, direktörer, journalister befunno sig. Kl. 1/2 9 gick ridån upp och första akten begynte. Operan är ej försedd med ouvertyr.* Den stora duetten i slutet af denna akt framkallade den första stora bifallsstormen, så att Verdi måste fram och visa sig för publiken fyra särskilda gånger. Jublande bifall och framkallande af komponisten följde efter hvarje akt. I fjerde akten måste Desdemonas »Ave Maria» gifvas da capo och likaledes den orkestrala inledningen till den derpå följande duetten med Otello. Bland de utförande vann Maurel som Jago priset; den berömde tenoren Tamagno utförde Otellos rol med dramatisk verve, ehuru uppfattningen ej var fullt tillfredsställande, Desdemonas framställarinna, Signora Pantaleoni, gjorde sig förtjent af lifligt bifall genom sin utmärkta röst och skådespelartalang, körerna voro i allmänhet tillfredsställande och orkestern under Sgr. Faccios ledning skötte sin sak förträffligt; operans *mise en scène* var praktfull.

Efter operans slut dånade väldiga bifallsåskor och utrop af förtjusning, otaliga gånger måste Verdi fram och mottaga publikens tack under ett regn af blommor, kransar och guirlander. Under aftonens lopp räknade man 20 inropningar för komponisten och 3 för textförfattaren Boito. Då Verdi skulle vid hemresan stiga upp i sin vagn, spände folket ifrån hästarne och drog honom till hans hotell under jublande rop af »Eviva Verdi!» Anlånd dit måste han dertill två gånger visa sig på balkongen utanför sin bostad, innan hyllningarne togo slut. Af staden Milano blef Verdi utnämnd till hedersborgare.

Om Verdis förhållande under denna premiére berättar man följande: Tillträdet till scenen var alldeles förbjudet för alla, som ej hade någon befattning med operan. Vid 8-tiden kom Verdi

dit, klädd i en svart, igenknäppt öfverrock, åtföljd af Boito och Ricordi, musikförläggaren. Under »stormen» skakade han en af jernplåtarna, hvarmed åskan åstadkommes. Sedan man begärt kören da capo, ropade publiken på Verdi, som gjorde med handen ett tecken åt konstnärerna, att han ej ville visa sig på scenen. Efter första aktens slut omringades han af konstnärerna, hvilka lyckönskade mästaren.

Intet särdeles är att säga om andra akten, som komponisten åhörde, lutad mot en pelare. Herr Ricordi öfverlemnade till honom ett telegram från konungen och drottningen med de bästa välönskingar för »Otellos» fullständiga framgång.

Efter andra aktens slut omfamnade Verdi hjertligt Maurel och straxt derefter Tamagno på samma sätt, ehuru färgen i Otellos ansigte nödgade honom att icke komma moren alltför nära.

Under tredje akten höll sig maestron i närheten af kören och slog takten med foten. Sedan fru Pantaleoni sjungit »Ave Maria», tillropade henne komponisten: »Bravo, ni har förstått mig väl!» Utförandet af förspelet till fjerde akten syntes tillfredsställa honom i hög grad. I allmänhet var Verdi under hela föreställningen fullkomligt lugn, endast mot slutet deraf föreföll han något nervös.

Den till en trädgård förvandlade förestugan i hotellet, der Verdi bodde, strålade af ljus. I maestrons salong var upphängdt å väggen ett praktfullt, af kransar omgivet, måladt porträtt af Verdi i kroppsstorlek. Detta var en fin uppmärksamhet af hotellvärden, som beställt taflan af en renomerad privatartist. Verdi, som af trötthet knappt förmådde hålla sig uppe, trädde dock ut på balkongen för att tacka dem som samlat sig utanför hotellet och bedja dem draga sig tillbaka.

Inkomsterna af första representationen uppgingo till 67,000 frcs. Den andra, som skulle följa strax derefter måste inställas emedan Tamagno sjuknade. »Otello» varade i två timmar och fem minuter; första akten 30 minuter, den andra lika länge, tredje 40 och sista akten 25 minuter. En mängd musikedlettanter i Milano, hade beslutit att med anledning af »Otellos» uppförande förära Verdi en stor guldmedalj jemte tillägna. Verdi lär redan vara i besittning af 100 sådana minnespenningar.

Desdemonas näsduk var en present af Verdis förläggare Ricordi, som utbedt sig att få förära fru Pantaleoni den ödesdigra näsduken. Denna är ett fyrkantigt guipure-arbete, med hvarje sida af trettio centimeters längd och det hela betäckt med guld och brokigt silke. På stickningarne hafva de båda skickligaste arbeterskor i den vägen i Milano arbetat ett halft år. När man ser på detta mästerverk genom förstoringsglas, så upptäcker man i den fina sticknin-

* Till stor skada för de många, som bruka göra sin entré i teatersalongen under en operas ouvertyr, i den förhoppning måhända, att det buller de då förorsaka ej skall »höras för musiken».

gen Verdis och Boitos porträtter. Näsduken, som har ett ofantligt värde, utställdes en hel dag till allmänt beskådande i Pantaleonis klädloge.

Den påtänkta nordiska tonkonstnärsföreningen.

Omedelbart efter avslutandet af musikfesten i Köpenhamn, juni 1888, hölls af ett betydligt antal musiker, deribland flere representanter för Sverige och Norge, ett möte för att afhandla om villkoren och möjligheten af stiftandet af en Allmän nordisk tonkonstnärsförening, hvars hufvudsakliga uppgift skulle vara att verka för tillställande af regelmässiga musikfester i de tre nordiska länderna. Efter en längre diskussion nedsattes en bestyrelse, bestående af hrr Chr. Barnekow, Angul Hammerich, Iver Holter, Leopold Rosenfeld och Emil Sjögren. Åt denna bestyrelse uppdrogs att företaga vidare åtgöranden i denna sak, särskildt att utarbета förslag till statuter, hvilka sedan kunde föreläggas för en i hvar och ett af de tre rikena sammankallad församling af tonkonstnärer, hvilkens uppgift då skulle vara att stifta och organisera den påtänkta föreningen.

Det åt bestyrelsen anförtrödda värfvet har denna utfört, i det från densamma föreligger förslag till stadgar för organisation af föreningen. Men vid de förhandlingar som förts och vid de undersökningar bestyrelsen haft tillfälle att anställa, har densamma emellertid fått ett bestämdt intryck af, att för närvarande knappast kan väckas så varmt intresse för eller vinnas en så allmän tillslutning till denna plan, som man ursprungligen gjort sig räkning på och som icke kan undvaras.

Bestyrelsen har därför kommit till den åsigt, att företaget bör uppskjutas till dess vid en eventuel ny musikfest, då de särskilda skandinaviska länderna kunde blifva rikligare representerade, än vid den sista musikfestens avslutande, man kan vinna en fastare grund för föreningens stiftelse. För detta ändamål skall det af bestyrelsen utarbetade förslaget och protokollerna öfver de första förhandlingarna angående stiftelsen af en Allmän nordisk tonkonstnärsförening blifva förvarade och kunna förmodligen på så sätt blifva till nytta såsom en utgångspunkt, när saken, såsom man får hoppas, åter kommer att bringas till diskussion och eventuellt afgörande.

Under sådana omständigheter har bestyrelsen — utan att därför definitivt nedlägga sitt mandat — icke funnit tillräcklig anledning att sammankalla något möte, utan har ansett, att den kan inskränka sig till att på detta sätt göra reda för frågans nu varande ställning.

Musikpressen.

På Abrah. Lundquists förlag har utkommit:

För piano-solo:

Fexer, B.: »Otello», opera af G. Verdi, arrangement. Pris kr. 150.

Schütt, Edvard: *Valse Lente*, tillägn. Alfred Grünfeld. Pr. 75 öre.

På Elkan & Schildknechts förlag:

För piano-solo:

Myrberg, A. M.: *Vågsvall*, Tonstycke. Pr. 50 öre.

Stedingk, M. v.: *White Rose*, polka. Pr. 60 öre.

Svensson, P.: *Ytterå-Polka*. Pris 50 öre.

För en röst med piano:

Adelsköld, C. I.: *Tvenne Sætersånger*, 1. »Elsas Sætersang» (fiss-g), 2. »Christines Længsel» (d-a). Tillägn. grefvinna Math. Taube. Pr. 1 krona.

Sjögren, Emil: *Fogden på Tenneberg* ur »Frau Aventure» af J. V. Scheffel, kompon. för bariton och orkester. Klaverutdrag. Tillägn. balladsångaren Carl Fredr. Lundquist (h-g). Pr. 2 kronor.

För två eller flere röster:

Dannström, Isidor: *En reception i Bacchi tempel*. (»Yngling, som blygsamt närmar dig bålen»), bacchanalisk scen och duett för tenor och bariton samt kör ad libitum (2:a upplagan). Pr. kr. 1,50.

För orgel eller orgelharmonium:

Lagergren, Aug.: *Lätta koralpreludier*, hvaraf flera till angifna koralur i Hæffners koralbok. 2:a häftet. Pr. kr. 1,50.

Af de ofvanämnda pianosakerna är Schütts vackra och briljanta fast ej öfvermåttan svåra salongsvals bekant härstädes från frk. Sidners konsert, då densamma spelades af fröken Carlheim-Gyllensköld. Myrbergs tonstycke är en melodiös »lied ohne worte», lätt utförbar. Af de båda såsom dansmusik rätt spelvärda polkorna, är den sistnämnda försedd med vyer öfver Ytterå på vignetten. Namnet Adelsköld har, så vidt vi känna, icke förut framträdt som tonsättarenamn. De båda sångerna äro hållna i en enkel stämningfull folkton, och den förstnämnda af dem lär ha med bifall återgifvits på en konsert af den värderade sångerska, hvilken de tillägnats, och hvars porträtt man igenkänner i dragen hos den »sæterjente», som jemte ett nordiskt landskap utgör den prydliga vignetten till häftet. Ett sångverk af ovanligare värde är Em. Sjögrens ballad, senast sjungen af hr Lundqvist på hr Aulins nyligen gifna konsert. Sången, genomkomponerad, är hållen i verklig balladstil, enkel och med god humoristisk karaktäristik och ett likaledes enkelt ehuru fylligt och harmoniskt intressant ackompanjement. Sång-

stämman ligger väl för bariton och öfverskrider blott en enda gång med ett g tvåstrukna e. Texten är både tysk och svensk. Dannströms bacchanal, som för en tid sedan utfördes här på hr Hamrins matiné, är icke någon ny komposition,* utan föreligger nu endast i ny upplaga. För återgifvande af den komisk dramatiska sången, som helst bör utföras i scen, såsom vignetten visar, fordras en tenor, som reder sig med höga a.

Hr Lagergrens preludier synas motsvara sitt ändamål. Af de 29 preludierna i detta häfte äro 21 till angifna koralur ur Hæffners koralbok.

Första uppförandet af »Robert af Normandie» i Paris.

(Ur »mémoires d'un bourgeois de Paris» af L. Veron.)

Nyss blifven styresman för scenen, var mitt första angelägna göromål att företaga granskningen af »Robert le Diable», det enda verk som för närvarande kunde komma ifråga att uppföras. Ämnets storhet och originalitet gjorde på mig ett lifligt intryck, och alla rolerna deri syntes mig intressanta, hvilket erfarenhet visat vara ett godt tecken för framgången af ett dramatiskt verk. Några anmärkningar, grundade i sakens natur, och hvilka syntes mig vara af stor vikt, meddelade jag såväl hrr Scribe och Delavigne, textförfattarna, som komponisten, herr Meyerbeer. Rolerna hade nämligen redan blifvit utdelade, och deribland hade afgrundsfurstens Bertrams tillfallit en hr Dabadie, men denna sångare var bariton; efter mitt förmenande, borde Bertrams parti utföras af en bas. Jag ville därför att rolen skulle gifvas åt basisten Levasseur, hvars röst, fysiologi och personlighet, öfverhufvud taget, voro mera lämpliga att uppfylla de fordringar, hvilka jag ansåg oskiljaktiga från den på samma gång poetiske och demoniske Bertram.

Författarna gingo in på min idé, till följd hvaraf jag måste åtaga mig att utföra en dubbel mission, högst ömtålig och svår, för så vidt det gälde att förmå Dabadie att afstå från det honom en gång erbjudna partiet, — lätt och tacksam deremot i fråga om att erbjuda densamma åt Levasseur. Hr Meyerbeer var, sedan han ändrat baritonpartiet till bas, högst belåten med att hafva biträdt mina åsikter härutinnan.

Tidt och ofta yttrade Meyerbeer den önskan, att man måtte öfvertala fru Schröder-Devrient att åtaga sig Alices roll. För att, så vidt sig göra lät, gå denna hans önskan till mötes, gjorde

* Af misstag uppgafs detta i Sv. Musitidning nr 5.

jag nämnda konstnärinna, — som för öfrigt ej var särdeles hemmastadd med fransyska språkets uttal, — ganska förmånliga anbud, hvilka dock fru Schröder-Devrient hade nog takt att icke antaga. Alices parti blef då öfverlemnadt åt m:lle Dorus, hvilken med talang och framgång utförde detta sitt åliggande.

Tredje aktens pantomimer och dans-scener, derunder Robert bryter trollgrenen, utgjordes ursprungligen af blott en olympisk lek, deri luftiga amouretter med båge, koger och pilar som vanligt bildade accessoirerna, ända tills Duponchel — med hvilken jag gått till råds i hvad som angick arrangeringen af kostymer och dekorationer — föreslog mig att utbyta detta gammalmodiga kram, hvilket så ofta förargat honom, emot nunnornas bekanta uppståndelse-scen i klosterhvalfvet. Idén syntes mig god, och jag antog med tillfredsställelse hr Duponchels förslag, föranstaltade en generalrepetition af denna scen i kostym och med alla dekorationer vid full belysning, samt inbjöd komponisten att bevista densamma. Jag var nästan fullt säker på att vinna hans bifall och trodde mig hafva genom denna förändring gjort mig förtjent af hans förtroende, då Maestron med en moquant min yttrade: »Allt det der är ganska bra, men det vill synas, som skulle ni vara osäker på framgången af min musik, då ni söker att bereda den en sådan genom stegrade effekter i dekorationsväg.»

Hr Duponchel hade jag lemnat oinskränkt makt för operans sättande i scen; men i trots af allt detta, och i trots af de på detta verk slösade, verkligen omåttliga omkostnader, i trots af alla de lyckade ändringar, hvilka jag i hopp om en lysande framgång vidtog, skref och lät man dock i tryck väl hundra gånger förstå, att jag med största motvilja låtit uppsätta »Robert le Diable». Det är sålunda man i våra dagar skrifer en operadirektörs historia.

Jag är lycklig nog att, till belysande af denna fråga, kunna offentliggöra ett bref, hvilket Meyerbeer helt och hållet af egen drift skref till mig, efter att hafva genomläst de båda första delarna af mina memoiren. (Forts.)*

Från Scenen och Konsertsalen.

Kgl. Operan. Maj 1. Adam: *Konung för en dag.* — 2, 6, 11. Verdi: *Trubaduren* (Manrico: hr Bötel; Leonora, Azucena, Inez: fru Östberg, frk. Wolf, fru Lindström; Grefve Luna, Fernando: hrr Lomberg, Nygren). — 4, 9. Meyerbeer: *Hugenotterna* (Raoul, Valentine: hr Bötel, frk. Oselio.) — 7. Delibes: *Lakmé* (25te gången). — 10. *Fosterländsk fest-afton* (musik, deklam., tablåer) — 12. Rossini: *Barberaren i Sevilla.* — 13. v. Flo-tow: *Martha* (Lyonel: hr Bötel; lady Har-

riet, Nancy: fru Östberg, frk. Jungstedt; Plumkett, lord Tristan, domaren: hrr Nygren, Strömberg, Grafström). — 15. Donizetti: *Leonora* (Fernando, Leonora: hr Bötel, frk. Oselio.)

Vasa-Teatern. Maj 1, 2, 3, 5. Sullivan: *Mikadon.* (5/8 sista repres.)

Musikal. akademien. Maj 3. *Musikföreningens* 23:e konsert. Mozart: 1. Ouvertyr till »*Idomeneo*»; 2. *Requiem* (bitr.: fru Edling, frkn. Wolf, hrr Strandberg, Strömberg, Kgl. hofkapellet.)

Vetenskapsakademien. Maj 5. *Konsert* af hr Tor Aulin (bitr.: frk. Wolf, hrr C. F. Lundqvist, Em. Sjögren, Stenhammar).

Berns' Salong. Maj 4. *Matiné* af fru Hanna Heintz (bitr.: frk. Riego, hrr Lundmark, Edberg, Rundberg, Lomberg, Svedberg.)

Hotell Continental. Maj 11. *Välgörenhets-konsert* (bitr.: fru René Millet, piano; frk. Oselio; hrr Neruda, Aulin).

Maria kyrka. Maj 4. *Konsert* för skollofskolon. af Maria kyrkokör (bitr.: dir. Lindqvist, frk. A. Piehl, hrr Edberg, Lindström.)

Kungsholms kyrka. Maj 4. *Konsert* för skollofskolon. (bitr.: frk. Wellander m. fl.)

Tenoren Heinrich Bötels gästspel å Kgl operan, som fängslat intresset under första hälften af denna månad, har gynnats af fullständig framgång, som visat sig i fylld eller åtminstone i det närmaste fullsatt salong hvarje afton han uppträdt. Redan första aftonen, som Manrico i »*Trubaduren*», afgick han med fullständig seger och en skörd af lagerkransar, applåder och inropningar utan gräns. Höjdpunkten af entusiasmen nåddes här i tredje aktens bekanta stretta: »synen af denna rysliga brasa» etc. der han svingar sig upp till höga C med en klingande vacker bröstton af öfvervältigande styrka, ett konststycke, som bragte publiken i sådan förtjusningsfeber, att sångaren utförde det hos oss oerhörda experimentet att ännu två gånger gifva bravurnumret till bästa. Detsamma inträffade sedan med den kända arian i tredje akten af »*Martha*», hvars slut »*Martha, Martha! bort du dragit!*», varierades för framtvingandet af detta mirakulösa C, som hvarje gång bragte publiken i extas. Utom de nämnda operorna ha »*Hugenotterna*» och »*Leonora*» ingått i hr Bötels repertoar härstädes. Våra dagliga tidningar hafva utförligt refererat hr B:s gästspel i resp. operor, hvarför vi afstå från en detaljerad framställning af hans särskilda roller, helst som detta skulle leda till en vidlyftighet, för hvilken här ej finnes utrymme. Såsom Raoul i »*Hugenotterna*», andra rolen i ordningen, var hr B. första gången litet sväfvande i ton men återvann snart sin vanliga säkerhet och utförde den stora duetten i fjerdte akten med Valentine förträffligt. I denna rol hörde man ock fröken Oselio ovanligt nog brista i intonationens renhet. Emellertid voro bristerna afhjelpa vid operans följande representation, der konstnärerna genom sina präktiga röster och scenen i sin helhet vunno stor succés. Fröken O. sjöng här till förmån för ensemblen på

tyska språket denna rol, som hon förr gifvit i Bötels fädernesland. »*Leonora*» blef deremot en polyglottföreställning genom fröken O:s fasthållande vid operans originalspråk. I »*Martha*» hade hr B. mer än i de andra seriösa operorna tillfälle att visa sin förmåga af ett dramatiskt lifligt spel, hvilket lämpar sig väl för hans naturel. Hans lilla figur och godmodiga ansigtsuttryck, som icke erbjuder större mimisk omvexling lämpar sig för det passionerade, tragiska spelet ej lika väl som hans storartade stämma. Denna besitter ej blott en kolossal kraft, synnerligast i höjden, utan är äfven i besittning af vacker, manlig timbre och är väl utbildad. Hr B. sjunger också med i allmänhet godt deklamatoriskt nttryck och god nyancering, hvarigenom han synnerligast i recitativet visat sig föredömligt framstående, likasom hans uttal af den tyska texten är mera tydligt och vackert, än någon annan af hans landsmän, efter hvad vi kunna minnas, kunnat prestera. Gesten är hos herr B. litet enformig men plastiken för öfrigt i förhållande till naturliga resurser rätt tillfredställande.

Utom de 8 kontraktsslenliga föreställningarna, som sluta med lördagen d. 17 d:s, lär Bötel komma att uppträda här ännu ett par gånger innan afresan till Flensburg, der han är engagerad för den stundande kejsarfesten.

Beträffande våra egna artisters medverkan i Bötelföreställningarna, äfven fröken Oselios, hafva de, undantagandes i »*Martha*» och »*Trubaduren*», så nyligen låtit höra sig i sina resp. partier, att det är öfverflödigt omnämna dem. I de båda nämnda operorna stod fru Östberg värdigt vid sidan af hr Bötel och likaså fröken Wolf såsom Azucena i »*Trubaduren*». Fröken Jungstedt och hr Nygren bidro också i »*Martha*» till det förträffliga utförandet af andra aktens kvartett; såsom Plumkett var deremot hr Nygren mindre lycklig i den bekanta portervisan, som fordrar en verklig bas för ett riktigt utförande. Operan »*Martha*» gafs här senast i juni 1888 med frökn. Karlsohn och Almati samt hrr Behrens, Lindblad och Janzon och vid näst föregående repris, i jan. 1886, sjöngo frk. Vend. Andersson och debut. frk. Bergenson lady Harriets och Nancys partier; Lyonels, Plumketts och Tristans utfördes af hrr Lundmark, Söderman och Janzon. Hr Lomberg har såsom grefve Luna i »*Trubaduren*» åter låtit höra sig här, och hans goda, väl utbildade stämma gjorde sig väl gällande i denna rol.

Delibes »*Lakmé*» har firat sitt silfverbröllop med vår operascen, ovanligt nog för en ny opera hos oss numera, och rolbesättningen har hela tiden varit oförändrad med undantag af att Mallika representerats af två sångerskor.

På konserter har äfven maj månad till dato varit rik. Hr Aulins ofvannämnda konsert var mycket talrikt be-

* Vi måste här af bristande utrymme afbryta denna artikel, som fortsättes i nästa nummer.

sökt och konsertgifvaren hade äfven att fägnas sig åt ett väl förtjent bifall. Konserten inleddes af honom med en melodiskön, endast något långt varierad sonat af den gammalfranske komponisten Leclair (f. 1697— d. 1764). Hr A. spelade för öfrigt med god disposition Vieuxtemps' Amoll-konsert, ballad i g moll af Moszkowski och två egna kompositioner: Cavatina och Gavotte-caprice, de båda senare fördelaktigt vittnande om tonsättarens talang som komponist, synnerligen den briljant humoristiska gavotten. Fröken Wolf sjöng med sin kända talang äfven som vissångerska Schuberts »Mitt hem», Brahms' »Meine Liebe ist grün», »Lass dich halten» och »Klinge, klinge mein Pandero» af Ad. Jensen samt en ny sång »Vid Rånö ström» af Valborg Aulin. Hr Lundqvists föredrag af Sjögrens förträffliga ballad »Fogden på Tenneberg» var lika värdadt och väckert som humoristiskt och framkallade äfven starkt bifall. Ackompanjemang sköttes förtjenstfullt till instrumentalnumren af hr Stenhammar, till sångerna af hr Sjögren.

Ett par märkligare konserter, sedan vår sista redogörelse, voro grevinnan Grabow-Taubes d. sista april samt Musikföreningens med uppförande af Mozarts »Requiem», men då hvarken till dessa eller öfriga ofvannämnda konserter tillfälle beredts oss att öfvervara dem, kunna vi om dem icke yttra oss.

Från in- och utlandet.

Kgl. Operan lär under nästa spelår komma att fortsätta sin verksamhet i det gamla operahuset.

Bygghandlet af det nya operahuset kommer att börja med den delen som skall ligga vid Carl XII:s torg.

Från Hofvet. Konung Oscar gaf d. 8 maj en musikalisk soaré, vid hvilken tenoren Bötel och grevinnan Taube bl. a. medverkade. Omkring 40 personer voro inbjudna.

Kgl. Musikaliska akademien firade d. 10 d:s på middagen sin högtidsdag i akademiens stora sal, der en talrik skara inbjudna samlats. Sedan konungen infunnit sig och helsats välkommen af akademiens præsens, justitierådet Åbergsson, uppläste sekreteraren, d:r Svedbom, årsberättelsen, dervid bland annat omnämmande, att akademien under årets lopp förlorat två medlemmar: kammarmusikus C. Book och hr A. Jahnke (associé), och slutligen gifvande en öfversigt af de mest intressanta musikföreteelser under året, med särskildt fäst afseende på studiet af folkmusiken.

Den derefter vidtagande musikaliska delen af festen utgjordes af första satsen af Richard Hennebergs nya konsert, hvarvid pianostämman utfördes af ton-

sättaren och orkesterpartiet af hofkapellet under hr Nordqvists ledning samt af de båda första delarne af Saint-Saëns' bibliska dikt »Syndafloden», öfversatt af hr Fr. Arlberg, hvori solopartierna utfördes af fröken Wolf samt hrr Lundqvist och Strandberg och körerna af konservatoriets elever.

Vasateatern avslutade sin framgångsrika sejour måndagen den 5 d:s. Under spelåret ha gifvits ej mindre än 227 föreställningar, nemligen »Till Paris!» (16 gånger), »Kapten Fracasssa» (28), »Sjökadetten» (24), »Vackra tvätterskan» (21), »Niniche» (5), »Lille hertigen» (21), »Muntra kvinnor» (13), »Mikadon» (72), »Prinsessa för en dag» (19) samt »Théblomma» (8 gånger).

Vasateatern kommer att å nyo öppnas i medio af september, efter en cirka 2 månaders sejour å Kristiania Tivoliteater. Dess första nyhet bliver »Stackars Jonathan», den nya operetten af Millöcker, som med uteslutande rätt för Stockholm är af Vasateaterns direktions inköpt och som öfverallt utomlands haft att glädja sig åt sällsynt framgång.

Svenska Teatern är äfven för nästa spelår förhyrd af hr Emil Hjertstedt.

Djurgårdsteatern kommer att öppnas den 7 nästkommande juni. Denna teaterscen är i år förhyrd af direktör A. Bosin, som för sommarsejournen engagerat bland andra fröknarna Gerda Grönberg och Helfrida Sundqvist samt hr Justus Hagman från Göteborgs Stora teater.

Bland annat, som hr Bosin ämnar uppföra, är en ny svensk originaloperett, helaftonspektakel: »Figaros slyngelår», musiken af den unge tonsättaren Kjellander, texten af Ernst Wallmark. Figaro kommer att utföras af fröken Grönberg, Marcellina af fru Strandberg, f. Paban, Almaviva af operasångaren Sellman (gäst) o. s. v.

Filharmoniska sällskapet hade den 29 april i Musikaliska akademien sitt sista allmänna sammanträde för detta musikår, hvarvid den förutvarande styrelsen med acklamation återvaldes; den utgöres sålunda af: kammarherre A. Burén, ordförande, kapellmästaren A. Hallén, dirigent, ingenjör E. Scholander, v. ord förande, löjtnant A. Ellsén, kassatörvaltare, kamrer J. May, sekreterare, samt fru Coraly Zethræus och fröken Cecilia Lindroth, med fiskalen frih. E. von Otter och fru Amelie Carlström såsom suppleanter. Till revisorer utsågos revisor O. F. Granqvist och grosshandlaren Carl Rosengren, med kassör A. Jahnke som suppleant.

Af den vid sammanträdet lemnade redogörelsen öfver den ekonomiska sidan af sällskapets verksamhet under det gångna arbetsåret inhemtades att, oaktadt utgifterna uppgått till 14—15,000 kr., funnes likväl öfverskott till nästa arbetsår.

Då behovet af en särskild konsertorkester i hufvudstaden allt mer och mer framträdde, utsåg sällskapet en komité som före nästkommande säsong skulle vidtaga förberedande åtgärder för att söka få en sådan till stånd.

Sällskapet beslöt tillika att på eget förlag utgifva a capella-körer för blandade röster.

Sällskapet lär ha antagit till uppförande hr Karl Valentins körkomposition »En brudfärd», som förut blifvit uppförd i Göteborg och Upsala.

Österrikisk-ungerska gossorkestern, som gästade Stockholm under ett par somrar, senast för två år sedan, återkommer hit i sommar för att uppehålla middagskonserterna i Berns' salong samt aftonkonserterna i Strömparterren. Ledare blir, som förut, ungraren Lambert Steiner. Kapellet gifver sin första konsert den 23 maj och dröjer här till oktober.

Vårkonserten i Upsala, den stora, sedvanliga till uppförande af ett oratorium eller musik uti den större stilen, under medverkan af framstående artister samt härvarande alla krafter med afseende på kör och orkester, eger, säger tidningen Upsala, rum nästa tisdag den 20 d:s kl. 6 e. m. uti universitetets aula. Dervid kommer att uppföras Mendelssohns Paulus, som i Upsala på liknande konsert gafs senast år 1883.

Göteborg. Stora teatern är förhyrd för nästa spelår af dir. Aug. Lindberg, som äfven tänker gifva operetter derstädes och därför engagerat fröken Lindegren, bekant från sin debut å k. operan, samt hr David Ander, förut anställd vid Vasateatern.

— Fexerska kapellet spelar för närvarande med mycket bifall i Trädgårdsföreningens park.*

Malmö. Haydns oratorium »Skapelsen» utfördes här d. 27 april af amatörer i St. Petri kyrka, nu fullständigare än gången förut. Utförandet leddes af kamrer A. Taube, och de förnämsta solopartierna återgäfvos förtjenstfullt af fru Mraz från Göteborg och hr Salomon Smith. Af öfriga biträdande gjorde sig fördelaktigt bemärkta fröken Ida Ohlsson (Gabriel), tenoren, hofrättsnotarien Ernst Eckerström (Uriel) och bassångaren hr Löfström.

Lund. Adjunkt Möllers konsert d. 30 april i Universitetets aula gafs för fullsatt salong och med biträde af fröken Ellen Nordgren, hrr Salomon Smith och Bielefeldt samt Balduin Dahls orkester. Programmet upptog såsom hufvudnummer Massenets »Narcisse» för soli, bl. kör och piano samt scener ur M. Bruchs »Frithiof» för solo, manskör och orkester. Särdeles fröken Nordgren

* Redogörelsen för Harmoniska sällskapets 5-års-verksamhet måste uppskjutas till ett följande nummer.

och hr Smith utmärkte sig i solopartierna. Af körerna blef Narcisse bäst utförd; inöfningen af Frithiofkörerna, säger en referent, hade tålt vid en längre tid. I detta nummer sköttes orkestern, bestående af studentkapellet och medlemmar af Dahls orkester, af dir. Heintze. För öfrigt gäfvos gamla bekanta saker af Beethoven, Berwald och Gluck, ur hvars »Orfeus» musiksällskapet gaf ett urval med fröken Nordgren som solist.

De resande teatersällskapen befinna sig för närvarande: Lindbergs i Göteborg, Collins i Östersund, Rydbergs i Nyköping och Carlbergs i Sundsvall.

Sigrid Arnoldson-Fischhof har, enligt telegram till Paristidningar, uppträtt som Rosina i »Barberaren i Sevilla» å teatern i Florens och rönt en ofantlig framgång.

Sångerskan kommer troligen att göra ett besök härstädes i sommar och låter möjligen höra sig å kgl. operan, om besöket inträffar å lämplig tid härför.

Paris. Konsert till förmån för svenska kyrkan vid Boulevard Ornano i Paris egde, enligt Dag. Nyh. rum i kyrkan måndagen den 28 april under beskydd af grevinnan Gustaf Lewenhaupt och med biträde af sångerskorna M. L. Juel och Elsa Stenhammar, svenskor, samt Otta Brunnun, danska, den här mycket bekante franske violinisten Paul Viardot, violoncellisten Mariotti, harpisten Lundin vid Opéra Comique, svensk till börd, och franske sångaren Paul Seguy. Konserten var talrikt besökt och mycket lyckad. Särskildt väckte hr Lundins spel stor uppmärksamhet. Han är elev af den bekanta harpspelerskan fru Ahman och har förut varit anställd vid teatern i Bordeaux. Han är för närvarande mycket på modet i Paris och uppträder ofta i den stora världens salonger.

Nettobehållningen af konserten öfversteg 1,000 francs.

— Fru **Dagmar Sterky**, den behagliga sångerskan, bekant från kgl. operan i Stockholm och som nu studerar sång härstädes, har nyligen med mycket bifall medverkat vid en välgörenhetskonsert i Paris med vaggvisan ur »Dinorah» och sänger af Grieg.

London. **Thorgrim**, ny skandinavisk opera af mr. Cowen uppfördes d. 22 april första gången å Drury Lane-teatern. Operan tros ej hålla sig så länge uppe. Musiken lär vara rik på flytande melodier och orkestereffekter men är för vek till det fornordiska ännu. Libretton beskrifves såsom torftig. Personernas namn förfalla oss skandinaver till en del något lustiga: så heter hjeltinnan i pjesen Olof Sunbeam, dotter till Jarl Thorir.

OBS. Vår nästa musikbilaga kommer, som vanligt, att åtfölja 1 juni-numret.

Genom mellankommande helgdag har detta nummer blifvit fördröjt, hvilket torde benäget ursäktas.

Dödsfall.

Diderichsen, Beatrice, konsertsångerska, f. 1860 i Köpenhamn, afled nyligen genom olyckshändelse under en körtur nära denna stad. Fröken D. hade en hög vacker sopranröst och var mycket omtyckt af den danska hufvudstadens musikpublik.

Jahnke, Joh. Fredr. August, bekant sångdirigent och musiklärare, f. 10/9 1821 i Greifswald, † här 1/5. Aug. Jahnke hitkallades 1842 som lärare

vid d. v. tyska nationallyceum härst. och blef ett par år derefter äfven organist vid tyska kyrkan. Från dessa befattningar tog han afsked 1866. Strax efter sin hitkomst började han sysselsätta sig med ledning af kör- och quartettsång. Så har han varit ledare för Folksångföreningen, Allmänna sångföreningen, inöfvade de första 8 svenska »natursångarne» och den första »svenska damkvartetten» (Fru M. Pettersson, frkn. Wideberg, Åberg och Söderlund). För sina förtjenster om svenska sången kallades Jahnke 1865 till associé af Musikaliska akademien och blef samma år vasariddare.

Léonard, Herbert, berömd violinist af belgiska skolan, f. 7/4 1819 nära Liège, † i början af denna månad i Paris, der han varit länge bosatt och mycket firad och eftersökt som lärare. Från 1835 till 1844 vistades han i Paris, gjorde sedan konstresor och besökte Sverige 1847, 1851 och 1859. År 1848 blef han utnämnd till professor efter Bériot vid konservatoriet i Bruxelles. L. har utbildat många framstående elever, deribland några svenska, såsom Fridolf Book, Anna Agrell, Anna Lang m. fl. Han har äfven gjort sig känd som tonsättare och skrivit flera grundliga teoretiska arbeten inom violinfacket. L. gifte sig 1851 med den utmärkte sångerskan Antonia Sitcher de Mendi (f. i Spanien 1827) som deltog i hans konstresor. Nyssnämnda år blef L. ledamot af Musikaliska akademien i Stockholm.

OBS.! **BÖTELS** porträtt och biografi **OBS.!**
i
Svensk Musiktidning nr 8.

Eleganta Permar

till Svensk Musiktidning finnas till salu å **2 kronor** hos P. Herzog, Malm-skilnadsgatan 54.

Albumblad
5 melodiska tonstycken för Piano (Romance. Humoresk. Perpetuum mobile. Aftonstämning. Marche Triomphale) af
Adrian Dahl,
finnes att köpa å **Svensk Musiktidnings expedition**, Olofsgatan 1, samt hos hrr musikhandlare och bokhandlare i landsorten. Pris 1 krona
Dessa vackra pianostycken af den nu genom flere omtyckta arbeten bekante tonsättaren kunna med skäl rekommenderas åt våra pianister.

Flyglar. Tafflar
Pianinos Orglar

Stockholm,
Drottninggatan 18. Allm. Telef. 600.

OBS. Gamla Instrument tagas i utbyte
OBS. Pianostolar, ny konstruktion.

Pianomagasin.
Flyglar, Pianinos, Tafflar och Orglar från in- och utländska utmärkte Fabriker till de billigaste priser. För instrumentens bestånd ansvaras.
Äldre Pianos tagas i utbyte.
OBS. Ständigt lager af Flyglar från Blüthner och Pianinos från G. Schwechters berömda fabriker.
Gust. Pettersson & Komp.
38 Regeringsgatan 38.
Flyglar, Tafflar och Pianinos från J. G. Malmström.

Svensk Musiktidnings *Musikalium I* 1890 (pr. 80 öre) innehåller:

Vårstämning af **Adrian Dahl**, ett lifligt melodiskt pianostycke;

Un Bibelot, en nätt bagatell för piano af **Ika**;

Trädgårdsmästaren, en liflig, vacker baritonsång af den värderade sångkomponisten **Aug. Körling**.

Mot *fri inackordering* i en familj, (boende ej mer än en timmes väg från Stockholm), önskar en ung man meddela undervisning i musikteori, elementarsång och i de första grunderna i pianospelning. Undervisningstiden två timmar om dagen. Närmare upplysning lemnas å denna tidnings expedition.

Obs. Mycket billigt annonspris i Svensk Musiktidning — **10 öre** petiträdd — (rabatt vid förnyelse.)

INNEHÅLL: Johan Gustaf Malmström (med porträtt). — Om Verdis »Otello». — Från första uppförandet af Verdis »Otello». — Den påtänkta nordiska tonkonstnärslöreningen. — Musikkpressen. — Första uppförandet af »Robert af Normandie» i Paris. — Från scenen och konsertsalen. — Från In- och utlandet. — Dödsfall. — Annonser.